

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget – januar 2017

Sjældenhedsudvalget (SU) holdt fællesmøde på Blåvand Fuglestation i weekenden 21-22. januar. Som vanligt blev det et par lange arbejdsdage ved diskussionsbordet, hvor en lang række relevante emner inden for bl.a. taksonomi og feltbestemmelse blev drøftet.

Besøg på stranden gav lørdag morgen bl.a. en amerikansk sortand. Fra venstre Knud Pedersen, Rune Sø Neergaard, Rasmus Due Nielsen, Kent Olsen (halvskjult), Ole Zoltan Göller og Sakari Kaupinen. Foto: Henrik Haaning Nielsen.

Afgørelser

Af bemærkelsesværdige sager siden sidst er Danmarks 11-13. fund af blå glente nu godkendte. Alle tre blev set i 2016 med en adult i Skagen 10/6, en 2K i Gedser og ved Saksfjed Inddæmning 22/7 samt en 2K+ i Gedser 15/9. Fundet af bøffeland fra Dueodde 20/8-31/10 2013 blev godkendt i Kategori D. Fuglen blev endvidere bestemt til 2K+ hun. En mursejler 18/8 2016 ved Zackenberg i Østgrønland blev godkendt som ny art for Grønland. Fra Færøerne er tre sager vedrørende nye arter for øgruppen nu afsluttet. Det drejer sig om langnæbbet sneppeklire 18-19/9, brun løvsanger 18/10 og himalayaløvsanger 31/10. Alle tre sager stammer fra 2016.

Taksonomi

Hidtil har SU fulgt BOURC, men eftersom de nedlagde deres taksonomiske komite i november 2015, står SU måske ved en skillevej i forhold til hvilke taksonomiske retningslinjer, der fremover skal følges. BOURC har senest meldt ud, at de fra og med 2018 og i hvert fald i de efterfølgende fem år vil følge IOC både med hensyn til taksonomi og systematik ([Kilde](#)). I den seneste SU-rapport har flere nok

bemærket, at rækkefølgen af arter i den systematiske gennemgang af forekomsterne var skiftet fra at følge Voous til at følge den nye DNA-baserede systematik i henhold til Howard & Moore. SU har taget BOURC's beslutning til efterretning, og vil drøfte mulighederne for en fælles nordisk eller europæisk retning for taksonomien på den næste fælles nordiske SU-konference i august.

Fælles Nordisk SU-konference i Finland

I dagene 25-27. august 2017 rejser en delegation til Tvärminne i Sydfinland for at deltage i den tredje fælles Nordiske SU-konference. Hvert andet år mødes de danske, norske, svenske og finske sjældenhedsudvalg, hvor en lang række emner med fælles interesse og relevans diskuteres. Der er nedsat fælles nordiske arbejdsgrupper, som arbejder med altid aktuelle emner såsom komplekset omkring østlige gærdesangere, et samarbejde omkring ensartet kategorisering af arter og meget andet. Det danske SU vil på mødet præsentere foredrag om iberisk gransanger, nye arter på den danske liste, og lægger desuden op til diskussioner om seneste nyt vedrørende hvidskægget sanger, om behandling af lille canadagås, aldersbestemmelse af sibirisk jernspurv både efterår og forår, racebestemmelse af østlig turteldue samt blege gulspurve kontra hvidkindet værling. Der er, med andre ord, lagt op til endnu et spændende møde med vores nordiske broderlande. Alle forventer desuden, at det obligatoriske gruppebillede, vil blive taget i en sauna denne gang...

Arter taget af SU-listen

Det blev på mødet besluttet, at arterne sort ibis, dværgværling og topskarv fra 1. januar 2017 ikke længere figurerer på den danske SU-liste. Sort ibis anser vi for uproblematisk at bestemme i felten. Topskarv har en tendens til at optræde i "bølger", hvor der nogle år ses mange, især på forårstræk i Skagen, men arten kan også optræde jævnt fordelt på den jyske vestkyst. Andre år ses meget få. Forekomsterne i Skagen hænger oplagt sammen med de store forekomster af overvintrende fugle i den svenske skærgård i Kattegat. Topskarv er imidlertid meget sjælden på alle lokaliteter udenfor Skagen og den Jyske vestkyst. Således er det seneste danske fund udenfor Skagen og vestkysten fra januar 2002, hvor en ringmærket fugl blev fundet druknet i fiskeredskaber i Storebælt. Topskarv opretholdes derfor endnu som lokal SU-art for de indre danske farvande. Eftersom forekomstmønsteret af Dværgværling er veldokumenteret i Danmark såvel som Nordeuropa, har SU valgt at fjerne denne fra listen. Grønspætte genoptages som lokal SU-art øst for Storebælt. Citronvipstjert blev diskuteret, bl.a. på baggrund af opfordringer til at fjerne arten fra SU-listen. Imidlertid mener vi, at problematikken med østlige gule vipstjarter er stor. F.eks. kalder racen *feldegg* (som optræder i Danmark som meget sjælden gæst) med et meget lignende kald, men også andre racer af gul vipstjert længere østfra er kendt for dette. Endvidere bliver mange af de indrapporterede citronvipstjarter, der ses i Danmark, registreret på træk, hvor det kan være umuligt at bakke bestemmelseskarakterer op yderligere. For alle de nævnte arter gælder det naturligvis, at DOFbasens kvalitetsudvalg (DKU) altid kan henvende sig til SU, hvis de vurderer, at nogle observationer bør behandles af SU som en del af kvalitetssikringen af danske fugleforekomster.

Opfordring om indsendelse af sager

Som altid vil vi gerne opfordre alle feltornitologer, som har været i den lykkelige situation at finde eller observere en SU-art, til at indsende en SU-beskrivelse til udvalget. Der vil på bl.a. Pandion, Netfugl og Club300 snart blive offentliggjort en "mangel-liste" over observationer fra 2016, der endnu ikke er tilsendt SU.

Næste SU-møde

Næste SU-møde finder sted 1.-2. april 2017 i Vejlerne.

Et samlet SU ved Blåvand Fuglestation. Fra venstre forrest: Knud Pedersen, Simon Sigaard Christensen, Morten Bentzon Hansen og Ole Zoltan Göller. Fra venstre bagerst: Sakari Kaupinen, Rasmus Due Nielsen, Kent Olsen, Rune Sø Neergaard, Rasmus Strack og Henrik Haaning Nielsen. Foto: Henrik Haaning Nielsen.